

QUAN SEGURETAT I REPRESSIÓ SÓN SINÒNIMS

Alizia Stürtze

11/03/2007

Gara

Els titulars de telediaris i diaris recorden cada cop més els de “El Caso”, aquella tan injuriada (i tan popular) publicació periòdica del franquisme, dedicada a “informar” sobre tot tipus d’abjectes i lúgubres crims, que descrivia amb tot luxe de detalls i accentuada morbositat. Exactament igual que ara, que no hi ha dia que no ens detallin algun sagnant i anecdòtic succés, amb el mateix pes informatiu (i el mateix estil apocalíptic) que les bregues polítiques, la corrupció o les previsions meteorològiques; i sempre (els temps són importants) just abans o després d’alguna notícia sobre “terrorisme”, kale borroka, immigració, droga, criminalitat ciutadana i/o crim organitzat, perquè així ens penetri mentalment tot en el mateix paquet. (I és que, que ningú pensi que és casual la introducció en el llenguatge periodístic espanyol de la paraula zulo o de la k basca per a referir-se a la lluita dels okupes).

La realitat objectiva demostra la pràctica impossibilitat de que tinguem una experiència directa amb aquest assassí en sèrie amb el que ens aterroritzen, però els mitjans s’entossudeixen en fer-nos sentir subjectivament que aquests criminals sense escrúpols i/ o psicològicament malalts els tenim a la volta de la cantonada, en el buit de l’escala, aguantant-nos al sortir del cine, disposats a violar-nos o a esbudellar-nos... i que, segons es desprèn, responen a una patologia mental molt semblant a la de personatges “sanguinaris” com Fidel Castro o Hugo Chávez... o, des d’una perspectiva molt més “local”, Iñaki de Juana, a qui un psiquiatra com el director de “El Mundo”, Pedro J. Ramírez no dubta en equiparar en el seu últim editorial amb Hannibal Lecter...

L’objectiu d’aquesta manipulació mediàtica sembla clar. Es tracta de que la majoria interioritzi que la inseguretat que vitalment sentim no té res a veure amb la inseguretat a la que ens condueix la violència estructural del capitalisme, sinó que està lligada a una criminalitat en auge tant quantitativament com qualitativament, junt al seu alter ego el “terrorisme” i la immigració, constitueix, a jutjar per les enquestes del CIS, un dels problemes més greus als que s’enfronta la societat “democràtica”. Una inseguretat així caracteritzada sols es pot combatre amb una intensificació de la repressió: com més policies millor, com més durs siguin els càstigs millor... Indefensos enfront al “crim”, l’estratègia és reforçar el sistema repressiu-institucional, incrementar la seguretat privada i endurir la llei.

El binomi inseguretat/seguretat té components objectius i subjectius. No hi ha dubte de que no és igual, ni ho perceben (o no ho haurien de percebre) igual els rics que els treballadors, o que els lluitadors, o que els pobres i els exclosos. Com tampoc hi ha dubte de que la presència de la policia produeix sensacions diferents segons a qui, per raons òbvies. Tot i així, el que sí és

objectivament cert és que la inseguretat que en aquesta fase neoliberal del capitalisme patim els treballadors està relacionada amb les dràstiques reduccions de la protecció social, la precarietat laboral, la impossibilitat d'accedir a un habitatge i de construir un projecte de vida, la competitivitat salvatge, la incapacitat de fer front dignament a la vellesa, la sensació de no controlar la pròpia vida, la falta de comunicació i solidaritat, l'abandó dels espais públics, la por "al carrer", el debilitament del sentiment de pertinença, de comunitat...

Però amb aquest plantejat martelleig entorn al "crim", aconseguen que canalitzem les nostres pors, insatisfaccions i frustracions per l'estreta via de la criminalització dels exclosos i els resistents, i que desvirtuem l'origen de la nostra inseguretat que, ho reconeguem o no, té un clar component nacional i de classe.

Camuflades així les nostres inseguretats socials reals, acceptem el desenvolupament d'un Estat penal i policial amb plens poders sobre les nostres vides i impunitat per a envair la nostra privacitat a uns nivells impensables fa pocs anys. Pel bé de la seguretat, recolzem els projectes de ciutat (idèntics tots ells) dels nostres alcaldes-constructors, amb els seus barris-ghettos (policialment "controlats" uns, "protegits" altres amb "seguretat" privada), i els seus espais públics convertits en presons de ciment, en les que vagabundejar, comunicar-se i/o concentrar-se és objecte permanent de persecució; excepte, està clar, de quan es tracta de gent d'ordre com els (neo)franquistes que, com han tornat a demostrar a Madrid, tenen carta blanca per a exhibir-se amb tota la seva amenaçadora dimensió, quan i on els hi doni la gana.

Una societat amb vocació punitiva, que es vigila a sí mateixa i és incapaç d'identificar que la seva inseguretat i la del seu entorn no la genera bàsicament cap veí "sospitós", ni l'emigrant que pidola al carrer, ni els que surten a manifestar-se, ni tampoc els petits lladres... és una societat poruga, immadura, desequilibrada, egoista, intoxicada, individualista, paralitzada, excloent i perillosa pels qui combaten per un món més just, en tant que confon lluita amb inseguretat/caos, i seguretat i ordre amb repressió, càstig i presó. És, doncs, una societat amb totes les característiques que més convenen a la pervivència d'aquest capitalisme i aquest imperialisme salvatges que ens toca patir.

S'ha de reconèixer que els mitjans de comunicació han fet bé el seu treball. A nosaltres ens correspon buscar vies per desfer-los-el.